

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT57 4010 0510 0467 0211 Luminor Bank AS, banko kodas 40100
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-02- Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1998 M. LIEPOS 9 D. NUTARIMO NR. 851 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJOS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO TEIKIMO

Teikiame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 9 d. nutarimo Nr. 851 „Dėl Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekto tikslas – atsisakyti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuostatuose įtvirtintų neaktualių Teisingumo ministerijos funkcijų ir suderinti jai nustatytas funkcijas su pasikeitusiu teisiniu reguliavimu.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 9 d. nutarimu Nr. 851, 8.2 papunkčiu viena iš Teisingumo ministerijai nustatytų funkcijų yra sisteminti civilinės teisės, civilinio proceso, baudžiamosios teisės, baudžiamojo proceso, suėmimo, bausmių ir probacijos vykdymo, administracinės teisės, administracinių nusižengimų teisenos, administracinių bylų teisenos srities teisės aktus, rengti konsoliduotus šių sričių teisės aktų rinkinius (kodeksus) ir organizuoti jų leidimą.

Iki Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo įsigaliojimo 2014 m. sausio 1 d., vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos įstatymo 2 ir 22 straipsniais, oficialiu įstatymų ir kitų teisės aktų paskelbimu buvo laikomas jų paskelbimas leidinyje „Valstybės žinios“, o „Valstybės žiniuose“ paskelbtų teisės aktų pagrindu galėjo būti leidžiami oficialūs teisės aktų rinkiniai, kuriuos turėjo teisę leisti Seimo, Vyriausybės, Teisingumo ministerijos tarnybos, taip pat „Valstybės žinių“ redakcija.

Įsigaliojus Teisėkūros pagrindų įstatymui, oficialiu teisės akto paskelbimu pradėtas laikyti teisės akto įregistravimas ir paskelbimas Teisės aktų registre (Teisėkūros pagrindų įstatymo 19 straipsnio 3 dalis), Teisės aktų registre taip pat pradėtos tvarkyti ir suvestinės teisės aktų redakcijos (Teisėkūros pagrindų įstatymo 6 straipsnio 3 dalies 8 punktas), o išleisti teisės aktų rinkiniai neteko oficialaus teisės šaltinio statuso. Nepaisant to, atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos nuostatų 8.2 papunktyje nurodytą funkciją, teisingumo ministro 2014 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. 1R-316 „Dėl įgaliojimo valstybės įmonei Registrų centrui“ valstybės įmonei Registrų centrui (toliau – Registrų centras) buvo suteikti įgaliojimai rengti ir leisti konsoliduotus civilinės teisės, civilinio proceso, baudžiamosios teisės, baudžiamojo proceso, suėmimo, bausmių ir probacijos vykdymo, administracinės teisės, administracinių teisės pažeidimų nagrinėjimo proceso,

administracinių bylų teisenos sričių teisės aktų rinkinius (kodeksus) ir tokiu būdu buvo užtikrintas minėtos funkcijos vykdymas.

2019 m. gruodžio 23 d. raštu Nr. S-87087(1.10) Registrų centras informavo Teisingumo ministeriją, jog leidybinės veikos vykdymas įmonei yra nuostolingas, todėl buvo inicijuoti struktūriniai pokyčiai (įmonės struktūroje nelieta Komercinių paslaugų departamento Leidybos skyriaus) ir nuo 2020 m. kovo 1 d. Registrų centras nebevykdys leidybinės veiklos (Registrų centro raštas pridedamas).

Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 29 straipsnio 1 dalis nurodo, kad ministerija steigama formuoti valstybės politiką, taip pat organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą ministrui pavestose valdymo srityse. Atsižvelgiant į tai, kad teisės aktų rinkinių (kodeksų) leidyba laikytina komercine veikla ir yra ministerijai nebūdinga funkcija, be to, kaip minėta, išleisti teisės aktų rinkiniai neb turi oficialaus teisės šaltinio statuso, o teisės aktai sisteminami juos skelbiant Teisės aktų registre, tolimesnis pavedimas Teisingumo ministerijai vykdyti teisės aktų sisteminimo, konsoliduotų rinkinių rengimo ir leidybos funkciją nėra tikslingas, todėl Nutarimo projekto 1.1 papunkčiu siūloma Teisingumo ministerijos nuostatų 8.2 papunktį pripažinti netekusiu galios.

Pagal Teisingumo ministerijos nuostatų 8.12 papunktį Teisingumo ministerija atlieka teisės aktų stebėseną koordinuojančios institucijos funkcijas. Kadangi įsigaliojus Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10 straipsnių ir ketvirtojo skirsnio pakeitimo įstatymui Nr. XIII-2134 teisinio reguliavimo stebėsenos institutas nuo 2020 m. balandžio 1 d. bus pakeistas galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex-post* vertinimo institutu, o Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 69 „Dėl Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo įgyvendinimo“ Teisingumo ministerija yra paskirta galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex-post* vertinimą koordinuojančia institucija, siūloma patikslinti Teisingumo ministerijos nuostatų 8.12 papunktį. Atsižvelgiant į Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10 straipsnių ir ketvirtojo skirsnio pakeitimo įstatymo įsigaliojimo datą Nutarimo projekto 1.2 papunkčio įsigaliojimas numatomas 2020 m. balandžio 1 d.

2017 m. sausio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos civilinės būklės aktų registravimo įstatymas Nr. XII-2111 (toliau – CBARĮ), o kartu ir Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.18, 2.19, 3.8, 3.18, 3.24, 3.37, 3.66, 3.138, 3.139, 3.140, 3.142, 3.143, 3.144, 3.145, 3.147, 3.152, 3.157, 3.167, 3.220, 4.255 straipsnių pakeitimo, 3.19, 3.20, 3.21, 3.22, 3.23, 3.25 straipsnių ir Kodekso trečiosios knygos VIII dalies pripažinimo netekusiais galios įstatymas Nr. XII-2112. Rengiant šiuos įstatymus, buvo peržiūrėta civilinės būklės aktų registravimo tvarka, nustatyta Civilinio kodekso (toliau – CK) trečiosios knygos VIII dalyje, ir peržiūrėtos CK nuostatos perkeltos į CBARĮ. Pastebėtina, kad iki CK pakeitimo galiojęs CK 3.287 straipsnis nustatė, kad civilinės būklės aktų įrašų įrašymo civilinės metrikacijos įstaigose ir seniūnijose teisėtumą prižiūri Teisingumo ministerija jos nuostatuose nustatyta tvarka. Šio straipsnio nuostata nebuvo perkelta į CBARĮ, taigi nebeliko įstatyminio įpareigojimo Teisingumo ministerijai prižiūrėti civilinės būklės aktų įrašų įrašymo teisėtumo – dėl įrašų teisėtumo, kilus ginčams, sprendžiama teismo tvarka. Atsižvelgiant į tai, siūloma keisti Teisingumo ministerijos nuostatų 8.30 papunktį, išbraukiant Teisingumo ministerijos funkciją prižiūrėti civilinės būklės aktų įrašų įrašymo teisėtumą.

Šiame papunktyje taip pat siūloma išbraukti ir Teisingumo ministerijos funkciją duoti leidimus pakeisti vardą, pavardę, tautybę, nes Teisingumo ministerijos leidimas pakeisti vardą ar pavardę aiškiai įtvirtintas CBARĮ 24 straipsnyje, tuo tarpu nei CBARĮ, nei kiti įstatymai nesuteikia Teisingumo ministerijai teisės duoti leidimus keisti tautybę.

Nutarimo projektas atitinka Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos programą.

Nutarimo projektu iš esmės nėra keičiamas esamas teisinis reguliavimas, todėl numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, neatliekamas.

Nutarimo projekte sąvokos neapibrėžiamos.

Nutarimo projektu nesiūloma perkelti ar įgyvendinti Europos Sąjungos teisės aktų.

Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

Nutarimo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje. Atsižvelgiant į tai, kad Nutarimo projektas susijęs tik su Teisingumo ministerijos funkcijomis ir jų aktualizavimu, Nutarimo projektas su kitomis institucijomis derintas nebuvo.

Nutarimo projektą parengė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Teisės sistemos grupės (vadovė Dalia Baležentė, tel. (8 5) 266 2908, el. p. dalia.balezente@tm.lt) patarėja Jūratė Burtilienė, tel. (8 5) 219 1896, el. p. jurate.burtiliene@tm.lt, ir Teisinės apsaugos grupės (vadovė Natalija Žilinskienė, tel. (8 5) 266 2934, el. p. natalija.zilinskiene@tm.lt) vyresnioji patarėja Asta Godienė, tel. (8 5) 266 2851, el. p. asta.godiene@tm.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 9 d. nutarimo Nr. 851 „Dėl Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas, 1 lapas;
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 9 d. nutarimo Nr. 851 „Dėl Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto lyginamasis variantas, 1 lapas;
3. Valstybės įmonės Registrų centro 2019 m. gruodžio 23 d. raštas Nr. S-87087(1.10), 2 lapai.

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius